Ч. 273 Субота 4 (16) грудня 1893. Рокъ III.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Редакція и Администрація улиця Чарнецкого ч. 8

Письма приймають ся лишь франкованй.

Рекламаціи неопечатанй вôльнй вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Передплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Рада державна.

23. Засѣдане Палаты пословъ зъ дня 14 грудня 1893.

На вчерашнôмъ засѣданю Палаты пословъ вела ся дальша дебата надъ розпорядженями выимковыми для Праги. Закимъ приступлено до дебаты, поставивъ пос. Бжезновскій интерпеляцію въ справѣ змѣны закона промыслового въ дусѣ жадань дрôбныхъ промысловцѣвъ. — Пос. Ґассеръ ставивъ внесене на змѣну постановъ о пôльгахъ податковыхъ для домôвъ робôтничихъ.

Опôсля вела ся дальша дебата надъ розпорядженями выимковыми. Промавлявъ насамперѣдъ ґенеральный бесѣдникъ противъ розпорядженъ пос. Люеґеръ. Бесѣдникъ сконстатувавъ, що лѣвиця приняла бесѣду міністра справъ внутрѣшныхъ грôмкими оплесками. Той парляментъ — казавъ Люеґеръ — спутае лѣпше народы австрійскй, якъ то коли небудь мôгъ зробити дѣдъ теперѣшного президента міністрôвъ (Бурливй оплески зъ лавъ молодочеcкихъ и скрайнои лѣвицѣ). На що було оголошувати станъ выимковый, коли антидинастичнй проявы въ Чехахъ були дѣломъ лишь кôлькохъ людей зъ улицѣ. Вôдносины на Побережу не суть зовсѣмъ такъ невиннй, якъ то представлявъ пос. Фр. Короніні, а вѣрность Чехôвъ для державы есть далеко лѣпше выпробована, якъ вѣрность Мадярôвъ и Италіянцѣвъ. Угорскй полки въ 1866 р. дали ся взяти до неволѣ. Лѣвиця допускае ся неконсеквенцій одной по другôй, а поступоване еѣ въ справѣ стану выимкового есть наслѣдкомъ односторонныхъ интересôвъ партійныхъ. Лѣвиця не мае нѣякихъ засадъ. (Оплески Молодочехôвъ, полудневыхъ Славянъ и антісемітôвъ).

По сѣмъ наступили фактичнй спростованя. Межи иншими заявивъ пос. Людвіґсдорфъ, що въ 1866 р. служивъ въ угорскôмъ полку, котрого вояки совѣстно сповнили свôй обовязокъ и охотно проливали свою кровь въ оборонѣ австрійского прапора. Пос. Кляичь простувавъ декотрй высказы пос. Щепановского що до порôвнаня Чехъ зъ Ирляндією.

Опôсля промовивъ референтъ меншости комісіѣ, пос. Герольдъ. Бесѣдникъ заявивъ насамперѣдъ, що анѣ его партія анѣ нарôдъ ческій не мають тутъ боронити ся противъ обжалованъ. Правительство и бôльшôсть не доставили доказу, що зарядженя выимковй суть правно умотивованй. Обжаловане тайного товариства „Омляділна" опирае ся лишь на зôзнаняхъ аґента провокацийного Ріґолетта. Дальше полемізувавъ бесѣдникъ зъ выводами міністра Бакегема, котрый боронивъ поступованя поліцийныхъ орґанôвъ, а вôдтакъ пôддержувавъ все то, що сказано було о незаконности зарядженъ выимковыхъ. Дальше полемізувавъ бесѣдникъ зъ выводами другихъ пословъ, а звертаючись до Поляковъ, сказавъ: Не ожидаемо вôдъ Поляковъ нѣякого милосердія для ческого народу, але повнои справедливости; зô стороны польскои говорено завсѣгды о отвертости межи выборцями а послами. Пôдъ тымъ взглядомъ поступали Молодочехи завсѣгды коректно и позôстануть вѣрнй переконанямъ выборцѣвъ. У насъ нема тероризму темныхъ масъ. Коли выборцѣ не годять ся зъ якимъ посломъ, то нехай скажуть то ему щиро и отверто, а посолъ знае, що тогды зробити, складае мандатъ въ руки выборцѣвъ. Дальше полемізувавъ Герольдъ зъ кн. Шварценберґомъ и сказавъ, що ческа шляхта, щобы знищити Молодочехôвъ, сполучила ся зъ противниками ческого народу.

По сѣмъ промовивъ референтъ бôльшости комісіѣ пос. Фуксъ, а по его короткôй промовѣ наступило голосоване. Внесене посла Герольда, щобы не призволити стану выимкового, вôдкинено 185 голосами противъ 73, а внесене комісіѣ, щобы розпорядженя выимковй приняти до вѣдомости, ухвалено 18? голосами противъ 73. Въ поименнôмъ голосованю вôдкинено такожь внесене Герольда, щобы знести застанову діяльности судôвъ присяжныхъ 186 голосами противъ 75. Результатъ сего голосованя приняли Молодочехи голосными обявами негодованя. За внесенями Герольда голосували: всѣ Молодочехи, всѣ Хорваты, зъ Словенцѣвъ ґрупа Кляича, антісеміты и моравскй Чехи зъ выимкою Межлика; зъ Русинôвъ послы: Романчукъ, Телишевскій и Пôдляшецкій; дальше Кронаветтеръ и Пернерсторферъ. Пôдчасъ голосованя не було въ сали: зъ рускихъ пословъ: Барвѣньскій, Мандичевскій и Охримовичь; зъ польскихъ пословъ: ґр. Ґолуховскій, Гофмокль, Лѣваковскій, Левицкій, Пентакъ, Поточекъ, Рошковскій, Соколовскій и Стадницкій. По голосованю роздавъ ся зъ ґалеріѣ окликъ: Ганьба!

На вечѣрнôмъ засѣданю приступлено до дискусіѣ надъ провізорією буджетовою. Першій забравъ голосъ президентъ міністрôвъ ґр. Віндішґрецъ, щобы вôдчитати заявлене правительства. Міністеръ читавъ:

„Кабінетъ ще за коротко урядуе, — отже

---

1)

Пиво, хмѣль и алкоголізмъ.

(Культурно-економічна студія.)

Небувала доси вôйна настала въ середнôй Европѣ, вôйна изза — пива, специяльно пільзненьского, того шляхтича межи пивами европейскими, котрому лишь не богато зъ его роду можуть дорôвнати. Вправдѣ ся вôйна не доведе до такихъ наслѣдкôвъ, якъ свого часу борба изза чаю въ Америцѣ або изза опіюму въ Хинѣ, бо теперь часы загального мира и все мусить кôнчити ся безъ проливу крови, все мусить залагоджувати ся въ мирнôй дорозѣ — але все таки ся вôйна напсуе неодному богато крови. Приходишь до любои тобѣ реставраціѣ, чи пивярнѣ, сѣдаешь на своимъ давнôмъ мѣсци и кличешь послугача та кажешь принести собѣ, якъ тобѣ до вподобы, „малу" або „велику" пільзненьского, а вôнъ тобѣ на то вôдповѣдае сумнымъ а заразомъ и трѣвожливымъ голосомъ, що нема „пільзненьского", бо теперь веде ся вôйна противъ него. Бѣда! Хочь сядь та й плачь або пий таки чисту воду! Нема таки иншои рады, коли не хочешь попсовати собѣ смаку, ну та й жолудка — бо такій есть загальный поглядъ — якою „люрою", фабрикованою таки въ краю.

А то ось що стало ся: броварники въ Пільзнѣ (они мабуть потайнй прихильники коаліцийнои гадки) зробили коаліцію и пôднесли цѣну пива, а вѣденьскй шинкарѣ пôшли за примѣромъ Молодочехôвъ та зробили контръ-коаліцію и станули до опозиціѣ противъ броварникôвъ та анѣ рушь не хотять продавати „пільзненьского". Ба, що бôльше они завôзвали ще до тои опозиціѣ всѣхъ своихъ товаришѣвъ по званю въ цѣлôй державѣ и поза еѣ границями и наробили тымъ вже немалого клопоту и самымъ броварникамъ, котрыхъ акціи дуже значно упали, але такожь и всѣмъ любителямъ „пільзненьского", котрымъ готовъ ще й цѣлый свѣтъ обриднути.

Отъ такимъ то способомъ настала на свѣтѣ вôйна „пільзненьска". Хотѣвши представити рѣчь изъ „становища наукового", можна бы сказати, що першй слѣды тои вôйны показували ся вже въ початкахъ сѣмдесяти рокôвъ, бо вже тогды грозила свѣтови небезпечнôсть, що прийде часъ, коли не стане пільзненьского. Въ Пільзнѣ бувъ первѣстно лишь оденъ броваръ т. зв. мѣскій, при котрôмъ бувъ и ставъ зарослый густо шуваромъ (татарскимъ зѣлемъ); пôзнѣйше заложено тутъ броваръ акційный, котрый однакожь, пôсля знатокôвъ, не выроблявъ вже такъ доброго пива, якъ мѣскій, а то — якъ казали — длятого, що не мавъ ставу, зарослого татарскимъ зѣлемъ. Мѣскій броваръ — такъ говорено — бере воду до свого пива изъ того ставу, а вода та натягнувши въ себе соку и запаху зъ корѣня татарского зѣля, надае пиву не лишь властивого ему гôркавого смаку та аромы, але робить его ще й здоровымъ на жолудокъ напиткомъ (бо корѣне татарского зѣля, бачите, мае бути дуже добре на жолудокъ). Слава пільзненьского пива зъ мѣского бровару росла, а броваръ акційный не мôгъ зъ нимъ выдержати конкуренціи. Ажь наразъ, якъ сказано, въ початкахъ сѣмдесяти рокôвъ, щось попсувало ся и въ мѣскôмъ бровари; тамошный пивоварь чогось чи посваривъ ся, чи хотѣвъ страйкъ робити и не стало правдивого пільзненьского пива, а по свѣтѣ пôшовъ страхъ. Не помôгъ нѣчого и ставъ зарослый татарскимъ зѣлемъ — пиво черезъ якійсь часъ не було таке, якъ давнѣйше. Наконець залагоджено щасливо сю справу и свѣтъ мôгъ знову любовати ся правдивымъ пільзненьскимъ.

Показало ся тогды, що то не вода робить пиво пільзненьске и взагалѣ пиво, хочь и воды до того потреба, бо въ пивѣ прецѣ найбôльше воды, але головна рѣчь въ тôмъ, якъ робить ся солодъ, зъ котрого мае бути пиво. Пиво пільзненьске есть ясно бѣляве. Доки того пива не було, выробляли у насъ въ Австріи пива бôльше темнй, червонавй; наразъ прийшло бѣляве пиво пільзненьске и сподобалось всѣмъ загально та зробило велику конкуренцію всѣмъ другимъ. Цѣла штука була въ тôмъ, що пивоваръ пільзненьскій умѣвъ черезъ вôдповѣдный степень кôльченя зробити собѣ такій солодъ, зъ котрого вôдтакъ мôгъ зробити ясне бѣляве пиво. Корѣнь татарского зѣля не мавъ тутъ нѣякого дѣла, бо нѣяка вода, хочь бы й въ пільзненьскôмъ ставѣ, не натягае въ себе сокôвъ изъ того корѣня, а колибъ такъ було, то у насъ въ Галичинѣ можна бы хиба найбôльше выробляти „пільзненьского", бо у насъ всѣ ставы зарослй шуваромъ. Правда, й вода

не може вôдкликувати ся на доконанѣ вчинки и жадати довѣря у тыхъ, у котрыхъ его ще не мае. А таки ухвалене провізоріе потрѣбне въ огляду на правильне функціоноване державного апарату.

Урядова дѣяльность кождого австрійского правительства опирае ся на двохъ моментахъ: на найвысшôмъ довѣрю Монарха и на помочи вôдъ законодатныхъ тѣлъ. Що-до тои помочи, то ситуація принесла то зъ собою, що три великѣ сторонництва для рôвноважного спôвдѣланя, для спôльнои законодатнои працѣ злучили ся зъ собою. Най менѣ буде вôльно выповѣсти надѣю, що думка коаліціѣ тамъ, де вже пустила корѣнѣ, утвердить ся и скрѣпить ся, що зыскае собѣ приятелѣвъ, а противникôвъ переєднае. Тяжка то справдѣ задача, котрои приняло ся правительство, а именно трудна цѣль, котру лише тогды може осягнути, если тѣ, що до того радо подають руку, цѣнуть неодно въ интересѣ спôльного, згôдного выконаня потрѣбныхъ, нагальныхъ працъ. Але сеи готовости до жертвъ можна лише тогды сподѣвати ся, если всѣ спôвдѣлаючѣ будуть згôдно пôдпирати интересы державы и берегти консервативнѣ елементы и если такожь самѣ будуть вѣрити, що міністерство буде уживати всего, що могло бы нарушити ихъ погляды. Вкôнци вôдкликую ся на декларацію, котру я вже разъ зложивъ въ имени правительства, и можу запевнити, що правительство мае чесну и добру волю додержати того, що въ тôй деклярацiи було сказане. (*Оплески*). Въ тôй думцѣ маю честь просити высоку Палату, щобы потвердила предложеный проектъ закона въ дорозѣ законодатнôй. (*Довготреваючѣ оплески.*)

По вôдчитаню сего заявленя промавлявъ пос. Брзорадъ и заявивъ, що буде голосувати противъ провізоріе, позаякъ міністромъ фінансôвъ есть дръ Пленеръ. — Пос. Менґеръ доказувавъ, що то ґр. Таффе розъединивъ народы австрійскѣ, а звернувши вôдтакъ на ческе право державне, заявивъ, що Нѣмцѣ нѣколи не пристануть на ческе право державне, бо то значило бы смерть для Нѣмцѣвъ. — Промавлявъ ще пос. Шлезінґеръ и вôдтакъ закрыто засѣдане.

Переглядъ политичный.

При доповняючихъ выборахъ посла до Рады державнои зъ куріѣ сѣльскои округа Жовковъ-Рава-Сокаль голосувало 586 выборцѣвъ. Въ Жовквѣ впало 152 голосôвъ на Вахнянина а 33 на о. Роздѣльского; въ Сокали на Вахнянина 163 а на о. Роздѣльского 33 голосôвъ; въ Равѣ на Вахнянина 143 а на о. Роздѣльского 62 голосôвъ. Посломъ до Рады державнои выбраный проф. Анатоль Вахнянинъ.

Вѣденьскѣ ґазеты доносять, що можна напевно сподѣвати ся, що ще передъ новымъ рокомъ буде заключена угода торговельна межи Австро Угорщиною а Румуніею на условіяхъ державъ найбôльше упривилейованыхъ. Угода буде обовязувати на часъ не означеный зъ застереженемъ обопôльного права выповѣдженя.

Зъ Петербурга доносять до берлиньского Börsen Cour. о новôмъ заговорѣ нігілістичнôмъ на житя царя. Слѣды того заговору мають сягати ажь до Харкова, Кієва, Одесы и Варшавы. Вже вôдъ кôлькохъ мѣсяцѣвъ мала поліція пôдозрѣнѣ, що нігілісты почали знову рушати ся, и длятого завела строгу контролю надъ студентами и официрами. Въ ночи дня 3 грудня прихоплено на Невѣ лодку, котра везла дерево до будованя и на нѣй знайдено пôдъ деревомъ три скринки зъ дінамітомъ. Властитель лодки и керманичѣ розповѣли, що тѣ скринки мае вôдобрати якійсь студентъ медицины. Студента того арештовано и тымъ способомъ вôдкрыто цѣлый заговôръ, котрый мавъ на цѣли убити царя въ ту пору, коли вôнъ въ зимѣ выѣздить саньми на проходъ. Доси арештовано 50 особъ, а мѣжь тыми кôлька молодыхъ панночокъ и богато официрôвъ.

Для российскои сторожи пограничнои утворено вже окрему посаду шефа ґен. штабу и шефомъ именовано ґен. Ставровского, дотеперѣшного шефа ґен. штабу 4 корпуса арміѣ въ Миньску.

Минувшои ночи порозлѣплювавъ хтось въ Парижи плякаты, завзываючѣ до мести за анархіста Вейляна, виновника замаху на парляментъ. Поліція поздирала тѣ плякаты. — Маршаль, чоловѣкъ коханки Вейляна, щезъ безъ слѣду; догадують ся, що або анархісты его убили, або вôнъ сховавъ ся десь передъ ними. — Міністры справъ внутрѣшныхъ и справедливости конферували огногды надъ новымъ закономъ прасовымъ, котрый въ 24 годинъ по оголошеню мае стати правосильнымъ.

Новинки.

Львовъ дня 15 грудня.

— **Именованя.** Міністерство торговлѣ именувало офіціяла рах. Ивана Андрашка ревідентомъ рах асистентôвъ почтовыхъ Соломона Шôербера у Вѣдни и Франца Костишина у Львовѣ, а такожь практиканта Жигмонта Томанка асистентами рах. у Львовѣ

— **Вôдзначенє.** Пôсланець почтовый Михайло Дучь въ Пробôжнôй одержавъ вôдъ Є. В. Цьсаря срѣбный хрестъ заслуги за то, що зъ великою небезпечностію для свого власного житя вôдперъ нападъ розбôйника, котрый хотѣвъ его почту забрати. Въ свôй часъ писали мы широко о тôмъ нападѣ.

— **Конкурсъ.** Головный выдѣлъ товариства „Просвѣта“ у Львовѣ розписуе симъ конкурсъ на написане для товариства „Просвѣта“ книжочокъ слѣдуючого змѣсту: 1. Повѣстки зъ житя суспôльно-народного и оповѣданя морально-релігійнѣ. 2. Оповѣданя историчнѣ. 3. Розвѣдки економічно-господарскѣ, якъ такожь образки зъ історіѣ промыслу и торговлѣ 4. Розвѣдки зъ гігіены 5. Короткій правотарь народный. 6. Образки етноґрафічнѣ и ґеоґрафічнѣ. 7 Образки зъ природы. При выборѣ предмету працѣ звертае ся увагу на змѣстъ дотеперѣшныхъ выданъ Товариства. Книжочки мають бути написанѣ въ спосôбъ приступный для народу а объемомъ не можуть переходити трехъ аркушѣвъ друку За оріґінальнѣ працѣ платить товариство „Просвѣта“ вôдъ аркуша (24 сторôнъ) 15 зр. до 25 зр. зв. а за переклады 8 зр до 15 зр. а. в. Рукописи належить надсылати до Головного Выдѣлу Товариства „Просвѣта“ у Львовѣ (при ул Вôрменьскôй ч. 2), кождого часу. Рукописи принятѣ стають ся власностію Товариства а непринятѣ будуть зверненѣ авторамъ. За головный Выдѣлъ Товариства „Просвѣта“, у Львовѣ дня 11 грудня 1893 р. Дръ Омелянъ Огоновскій, голова товариства „Просвѣта“. Дръ Кость Левицкій, членъ выдѣлу.

— **На будову руского театру** вложили: Рада повѣтова въ Золочевѣ 50 зр. — На руки о. Воєвудки въ Зеленои вложили п. Чистухъ учит. 1 зр. 4 кр., Головчакъ 50 кр., Ворисюкъ 40 кр., рада громадска въ Зеленôй 4 зр., о. Воєвудка 5 зр. 33 кр., разомъ 11 зр. 27 кр. — П. Жуковскій нотарь въ Букôвску 4 зр. вôдъ себе а 6 зр. за купоны. — О. Григорчукъ за спроданѣ купоны 5 зр. — О Д. Лойванюкъ въ Винятинець за купоны 12 зр. — На руки п Харака адъюнкта суд. въ Золочевѣ вложили пп.: Гôрскій 5 зр., Гурка 1 зр., Латкій инжинеръ 1 зр., Мосевичь 5 зр., дрôбними датками 2·50 зр., черезъ п. Мрозиньского 5 зр. 10 кр., разомъ 19 зр 60 кр — Рада громадска въ Домбровѣ 5 зр. — Рада громадска въ Тарновѣ 25 зр. — Рада громадска въ Гуменци 2 зр. — Рада повѣтова въ Теребовли 100 зр. — Рада

мае великій вплывъ на якôсть пива, бо якъ вже сказано, єѣ въ пивѣ найбôльше; тонке пиво т. зв. абцуґъ“, мае н. пр. на одну літру 91 процентъ воды, а прочихъ 9 процентъ припадае на алькоголь, цукоръ и т. д., пиво, зване „лежакомъ“, мае около 90 процентъ воды, а найсильнѣйше пиво т. зв. „бокъ“ 88 процентъ воды. Мягка вода найлѣпша на пиво, але она мусить бути чиста и не повинно єѣ бути чути нѣчимъ. Доброта пива пільзненьского лежить отже не въ водѣ, але зъ однои стороны въ его складѣ — оно мае трошки бôльше якъ 3 процентъ алькоголю, майже 5 и пôвъ процентъ екстракту и трохи бôльше якъ 12 процентъ сконцентрованои т. зв. первѣстнои замѣшки — а вôдтакъ и въ тôмъ, що бровары пільзненьскѣ умѣють за кождый разъ прилагодити свое пиво въ такôмъ станѣ, въ якôмъ оно припадае до смаку тымъ, що его люблять пити. Якъ отже у всякихъ напиткахъ, такъ и въ пільзненьскôмъ пивѣ доброта его въ значнôй части означае ся простою навычкою людей: у мене пиво пільзненьске найлѣпше, а длячого? — що кому до того?

Але лишѣмъ ту историю вôйны зъ пільзненьскимъ пивомъ на боцѣ, а приглянѣмо ся въ сеи нагоды историчному розвоеви пива и его культурно-економічному значѣню.

Исторія пива есть дуже давна и неправдою есть, будьто бы пиво выдумали ажь Нѣмцѣ, а именно брабантскій король Гамбрінусъ Пиво звѣстне було вже въ глубокôй старинѣ. Грецкій историкъ Гекатайосъ, що живъ ще передъ Геродотомъ, розказуе, що въ долѣшнôмъ Єгиптѣ умѣли люде робити собѣ якійсь напитокъ зъ ячменю, очевидно теперѣшне пиво. Але ще передъ Гекатайосомъ згадуе грецкій поетъ Архільохосъ то саме про Тракôвъ и каже, що они любили запивати ся не лишь виномъ але й якимсь напиткомъ зъ ячменю. Пôзнѣйше розповѣдае то саме й Геродотъ та каже, що Єгиптяне роблять собѣ вино зъ ячменю, бо въ ихъ краю не росте виноградъ, а вôдтакъ ще й додае, що Єгиптяне любили ѣсти солену и сушену на сонци рыбу и маленькѣ соленѣ пташки. Выходить зъ того, що старѣ Єгиптяне любили такъ само якъ и теперѣшнѣ любителѣ пива ѣсти щось острого, соленого и попивати до того пиво. Дальше розповѣдае Діодоръ зъ Сициліѣ, що живъ за часôвъ Цезаря и цѣсаря Августа такъ: Король Озірісъ, о котрôмъ розповѣдають, що то вôнъ завѣвъ въ краю надъ Ніломъ штуку выроблюваня пива, научивъ Єгиптянъ робити зъ ячменю якійсь сокъ въ тыхъ сторонахъ, де виноградъ не удае ся“. Зъ того выходить, що въ стародавнôмъ Єгиптѣ були такѣ стороны, де люде уживали вина и такѣ, де уживали пива; не було лишь такихъ, де бы уживано — горѣвки. Грецкій фільософъ и писатель Теофрастосъ, що живъ на чотириста лѣтъ передъ рождествомъ Христовымъ и знавъ Єгипетъ, называе египетске пиво „дзутосъ“ або „дзутъ“; Пліній и другѣ римскѣ писателѣ называють его „зітумъ“. Пôсля Діодора було въ Єгиптѣ такъ моцне и ароматичне пиво, що рôвнало ся вину. Діо каже: Єгиптяне, народъ що любить дуже запивати ся, придумали для тыхъ, що суть за бѣднѣ, щобы собѣ вина купувати, якесь вино зъ ячменю; коли они его напють ся, то стають веселѣ, спѣвають и танцюють, словомъ, якъ колибъ напили ся найсолодшого вина.

Слѣдителѣ египетскихъ старинностей знають вже, що въ Єгиптѣ вырабляло ся кôлька родôвъ пива и що подобно якъ теперь треба було платити вôдъ него досыть великій податокъ, и то два разы до року. Зъ того можна бы вносити, що вже старѣ Єгиптяне знали такъ зване зимове пиво и лѣтне або лежакъ, а коли ще зважить ся, що податокъ вôдъ пива, побираный лѣтомъ, приносивъ державѣ найбôльше доходу, то покаже ся, що Єгиптяне умѣли такъ само, якъ мы, найбôльше выпивати пива въ лѣтѣ. Видко, що „все вже було на свѣтѣ“, якъ каже Бенъ-Акіба въ Уріелѣ Акоста, бо стародавнѣ народы знали вже навѣть т. зв. „шприцоване“ пиво. Славный грецкій полководець Ксенофонъ розповѣдае, що коли переходивъ зъ своимъ войскомъ черезъ вôрменьскѣ села, то бачивъ тамъ вино зъ ячменю. Вôнъ каже: „Бувъ то дуже сильный напитокъ, коли не змѣшало ся его зъ водою“; колибъ вôнъ теперь живъ, то певно сказавъ бы: „коли оно не було „шприцоване“. За часôвъ Ксенофонта, бачите, не знано ще содовои воды и сифонôвъ. Чи й стародавнѣ Греки уживали пива, годѣ знати, але то рѣчь певна, що они его знали. Въ однôмъ стихотворѣ грецкого поета Айсхільоса каже король до египетскихъ послôвъ (повтѣкавшихъ зъ Єгипту Данаидôвъ): „Знайдете тутъ мешканцѣвъ сего краю, якомужѣвъ, а не яко такихъ, що пють лихе вино зъ ячменю“. Тутъ очевидно бесѣда про египетске пиво, котре очевидно мусѣли вже Греки знати, коли порôвнуючи его зъ виномъ звали

громадска въ Воли гологôрской 2 зр. 52 кр. — П. Яновскій сов. суду краєвого 1 зр. — П. Коцовскій секр. суду краєвого 1 зр. — Ґаберле, сов Дирекціи почтъ вôдъ себе 1 зр., въ дрôбныхъ датковъ 3 зр. 60 кр. — Дръ Ляховичь инспекторъ санітарный 1 зр. — Добровольскій сов. Намѣстництва вôдъ себе 1 зр, въ дрôбныхъ датковъ 1 зр. — О. Ив. Титарь 8 зр. – О. Сухаровскій въ Конюшкова 1 зр. — М. Кіяньска въ Сопошина 1 зр.

— **Въ Дашавѣ у Стрыйщинѣ** вôдбуло ся дня 9 с. м. посвячене новои церкви, поставленои пôсля плину п. Нагôрного. Церковь выглядае дуже гарно — кажуть, що на цѣлôмъ Пôдгôрю нема такои. На посвяченю бувъ самъ Митрополитъ, котрый бувъ дуже вдоволеный зъ громады, що такъ дбае о хвалу Божу.

— **Дръ Омелянъ Ломушаньскій,** про котрого смерть донесли мы вчера, упокоивъ ся дня 11 грудня у Вѣдни въ наслѣдокъ сильного запаленя легкихъ, яке вывязало ся зъ инфлюенци. Покôйный бувъ перше радникомъ высшого суду краєвого у Львовѣ, членомъ комісіѣ екзамінаційнои правничого выдѣлу львовского университету для тыхъ кандидатôвъ, котри складали испытъ въ рускôмъ языцѣ и членомъ Ставропигіѣ. Въ роцѣ 1889 именовано покôйного придворнымъ радникомъ при найвысшôмъ касаційнôмъ трибуналѣ у Вѣдни, де вôнъ належавъ до найлѣпшихъ силъ и тѣшивъ ся загальнымъ поважанемъ и симпатією.

— **Холера.** Дня 12 с. м. було 4 хорыхъ; дня 13 с. м. захорувала 1 особа, выздоровѣли 4, отже лѣчить ся ще только 1, въ Гродовичахъ въ повѣтѣ старомѣскôмъ.

– **Сынъ убійникъ.** Петро Боратиновичь, 21-лѣтный термінаторъ столярскій, убивъ вчера у Львовѣ свою рôдну матѣрь, Иосифу Боратиновичь, 52-лѣтну вдову по слюсари. Вчера нѣхто зъ сусѣдôвъ не видѣвъ, щобы она выходила зъ хаты, отже дали знати поліціи. Поліція отворила дверѣ и сперщу не замѣтила нѣчого. Ажь коли почала шукати, найшла неживу матѣрь подъ лôжкомъ зъ розбитою головою въ калужи крови. Сусѣды розповѣли, що Петро зле живъ зъ мамою, котра ему часто докоряла за его неморальне поведенє. А якій той сынокъ бувъ, то можна собѣ представити, коли скажеме, що вôнъ убивши матѣрь продавъ похатникови еѣ одежу и за тѣ грошѣ волочивъ ся потôмъ по шинкахъ. Аґенты поліцийнѣ не довго шукали за нимъ; найшли его въ домѣ розпусты.. Коли его увязнили, вôнъ бувъ зовсѣмъ спокôйный и очевидно нѣ въ думцѣ не було ему, що его жде за убійство матери.

— **Гуси** мають дуже вôдходити въ Станиславовѣ, значить богато тамъ любителѣвъ гусятины. Кажуть, що вôдъ 26 падолиста до 6 грудня с. р. спродано въ Станиславовѣ около 24.000 гусей. Доброго апетиту!

— **Звѣрска мати.** Селянка Ирена Манчь у Заставнѣ на Буковинѣ хотѣла позбути ся своеѣ однорôчнои дитины, котра була ѣй не на руку. и кинула еѣ у пѣчь, де огонь горѣвъ. Дитина спалила ся на попѣлъ. Страшну матѣрь увязнено.

— **Нови жерела нафты.** Въ одной зъ найстаршихъ копалень въ Галичинѣ, въ Сярахъ, запанувала теперь горячка нафтова. Въ копальни Гаща и Годзиньского иде вôдъ кôлькохъ днѣвъ ропа зъ закопу 200 метрового сама безъ помпъ, выкидаючи денно по 100 бочокъ. — О величезнôмъ жерелѣ доходять знову вѣсти зъ Кавказу. Инжинеръ Баскаковъ въ Владикавказу доносить, що въ Грозномъ, на територіи Ахварова, отворило ся въ глубинѣ 27 сяжнѣвъ жерело нафты, що дае 30.000 пудôвъ на годину. Нафта выплывае чиста, безъ примѣшки воды. Жерело бе на 20 сяжнѣвъ въ гору.

— **Медвежа исторія.** Въ Наваиѣ въ мѣскôмъ цирку ѣздивъ медвѣдь на кони. Мавъ вôнъ на кони сидѣти по дамски и выробляти всякі штуки. Сперщу йшло ему се досить гладко, але небавомъ спотикнувъ ся и гримнувъ на землю. Конь, радъ, що збувъ ся тягару, утѣкъ чимскорше до стайнѣ. А медведеви прийшла наразъ охота запознати ся зъ публикою. Перелѣзъ попоруче арены и увôйшовъ до льожи, де сидѣвъ сденъ адвокатъ и лѣкарь, що рвавъ зубы. Можна бути певнымъ, що та візита имъ обомъ не була мила. Адвокатъ на потѣху людей почавъ лѣзти на стовпъ, а дентистъ лѣкарь шукавъ только мѣсця, де бы втечи. „Вырвѣть ему зубъ!“ — радили сусѣды лѣкареви. Медвѣдь подививъ ся грôзно на тыхъ водважныхъ панôвъ, и потôмъ спокôйно вôдôйшовъ собѣ; мовливъ, нема що зачиняти зъ такими боягузами. Надбѣгъ директоръ цирку, взявъ медведя за лабу, и оба разомъ пôшли до стайнѣ.

† Посмертнѣ вѣсти.

– О. Иванъ Сѣрко, настоятикъ брôдского деканату, посолъ соймовый и парохъ въ Гаяхъ старобрôдскихъ померъ 14 с. м., проживши 62 роки житя, а 37 священьства — О Иляріи Куцѣль, греко кат. парохъ въ Кальниковѣ коло Перемышля упокоивъ ся дня 14 грудня въ 48 ôмъ роцѣ житя а 22 ôмъ священьства.

Всячина

— **Ѣзда бальономъ.** Дня 6 с. м. пустились зъ Вѣдня въ само полудне три воздухоплавцѣ новымъ бальономъ „Фердинандъ Кароль“, выготовленымъ вѣденьскимъ товариствомъ для воздушнои плавбы. Бальонъ той есть такъ великій, що треба було 50 мѣхôвъ пѣску и 40 людей, щобы его удержати, закимъ можна було причепити до него колесо, а до него човенце и котву та довгу линву, призначену на то, щобы она волочила ся по земли, коли бальонъ спадае. До бальона всѣли капітанъ Гернесъ зъ полку зелѣзничого и телеграфічного, дръ Марґулісъ зъ метеорольоґічного института и дръ Єґеръ зъ института фізикального. Бальонъ наповнено ґазомъ зъ ґазометру у Фльорісдорфѣ. Якъ разъ въ ту пору, коли бальонъ мавъ вже пôдоймати ся въ гору, бувъ дуже сильный вѣтеръ, а коли вôдтакъ бальонъ вже пущено, то вѣтеръ въ тôй хвили ставъ нимъ такъ сильно гнати, що мало не бивъ нимъ объ домы. Воздухоплавцѣ мусѣли чимъ скорше выкинути зъ него кôлька мѣхôвъ пѣску и бальонъ якъ стрѣла пустивъ ся въ гору. За три и три чверти годины опинивъ ся вôнъ щасливо ажь пôдъ селомъ Даміровомъ коло Часлава въ Чехахъ, зробивъ отже въ 195 мінутахъ 287 кільометрôвъ або бôльше якъ 37 миль. Найвысше въ гору пôднесъ ся бувъ бальонъ за той часъ на 1.400 метрôвъ. Воздухоплавцѣ могли добачити, що теплота у воздусѣ змѣняла ся, вôдъ 1 степеня тепла до 5 и пôвъ степеня морозу; въ горѣ у воздусѣ вѣявъ вѣтеръ зъ пôвночи, а долиною зъ пôвнôчного всходу. Въ лодцѣ було чути сильный продувъ а то було доказомъ, що бальонъ летѣвъ тымъ мѣсцемъ, де мѣняли ся у воздусѣ два противнѣ вѣтры. Бальонъ сей робивъ на мінуту пересѣчно 35 метрôвъ а звычайно роблять бальоны лишь 25 до 30 метрôвъ.

Телеграмы.

Парижъ 15 грудня. Пôвурядово доносять, що Россія порушила гадку спôльнои акціѣ всѣхъ державъ противъ анархістôвъ.

Римъ 15 грудня. Кріспі мае обняти президію справы внутрѣшнѣ а також провізорично и справы заграничнѣ; Саракко скарбъ, Собіно фінансы, Моченні вôйну, Морінъ маринарку, Бачеллі просвѣту, Боселлі рôльництво, Перацці роботы публичнѣ, Кабуда справедливôсть а Феррерчі почты.

Липскъ 15 грудня. Вчера розпочавъ ся тутъ процесъ противъ Французôвъ приарештованыхъ свого часу за шпіґуньство. Обжалованѣ признали ся, однакожъ не хотять выявити нѣякихъ подробностей.

Берлинъ 15 грудня. Парляментъ ухвaливъ угоду торговельну зъ Сербією и Испанією.

Рухъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

важный вôдъ 1 червня 1893, пôсля львôвск. год.

Вôдходять до

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3·01	**10·41**	**5 26**	11·11	**7·36**	—
Подволочискъ	6·44	3·20	10·16	**11 11**	—	–
Пôдвол. Пôдвам.	6·54	3·32	10·40	**11·33**	—	—
Черновець	6·36		10·36	3·31	**10·56**	–
Стрыя	—		10·26	7·21	3 41	**8·01**
Белзця.			9·56	**7·21**	—	—

Приходять зъ

	Поспѣшный		Особовый			
Кракова	3 08	6·01	**6·36**	**9·41**	9·35	—
Пôдволочискъ	2 48	**10 02**	**6 21**	9 46	—	—
Пôдвол. Пôдвам.	2 34	**9·46**	9·21	5·55	—	—
Черновець	**10·10**		**7 11**	7 59	12·51	—
Стрыя	–		**1·08**	9·06	**9·52**	2·38
Белзця	—		8·16	5·26	—	—

Числа товстѣ, означають пору нôчну вôдъ 6 год. вечеромъ до 5 год. 59 мін. рано.

Въ информаційнôмъ бюрѣ ц. к. австрійскихъ зелѣзниць державныхъ у Львовѣ ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Имперіяль) продае ся білеты полосовѣ и окружнѣ, пляны ѣзды и тарифъ у формѣ книжковой. Информаціѣ въ справахъ тарифовыхъ и перевозовыхъ.

Часъ поданый пôсля годинника львôвского, вôнъ рôвнить ся о 35 мінутъ вôдъ середно-европейского зелѣзничого): коли на зелѣзници 12 год., то на львôвскôмъ годиннику 12 год. и 35 мін.

За редакцію вôдповѣдае **Адамъ Креховецкій.**

его лихимъ. Діоскорідесъ, лѣкарь зъ Киликіѣ описуе знову, и то досыть вѣрно, якій вплывъ мае пиво взагалѣ на тѣло, а особливо тогды, коли нимъ хто перепе ся.

Але не лишь на всходѣ, въ Єгиптѣ, Вôрменіи, Киликіи а по части й въ Греціи було пиво вже въ глубокôй старинѣ звѣстне и уживане; оно уживало ся також вже дуже давно и на далекôмъ заходѣ а именно въ Испаніи, Ґаліи и Германіи або нинѣшнôй Нѣмеччинѣ. Пліній каже: „Также и народы на заходѣ мають напитки, котрыми упивають ся; они роблять ихъ изъ намоченого збожа и то на всѣлякій способъ якъ въ Ґаліи такъ и въ Испаніи, а хоть тѣ напитки неоднаково называють ся, то все таки цѣль ихъ однакова. Въ Испаніи умѣють того рода напитки навѣть такъ робити, що они дадуть ся довго держати“. Той самъ Пліній згадуе вже и про дрôждже, котрѣ называе пѣною зъ пива и каже, що еѣ додають въ Испаніи и Ґаліи до тѣста, зъ котрого роблять хлѣбъ, щобы оно кисло. Ліґурійцѣ, побочне племя Иберôвъ, або ихъ частина, высунена найдальше на всходъ, живили ся пôсля Страбона зъ того, що имъ приносили ихъ стада худобы и пили также вино зъ ячменю.

Зъ тыхъ и другихъ доказôвъ видко, що якійсь напитокъ зъ ячменю, отже пиво, уживало ся вже въ глубокôй старинѣ на величезнôмъ просторѣ въ тыхъ часахъ знаного свѣта: въ Єгиптѣ, у Фригіи, Киликіи, Вôрменіѣ, Тракіи и Панонiи, Илиріи (отже на теперѣшнôмъ балканьскôмъ пôвостровѣ), въ Испаніи, Ґаліи и Нѣмеччинѣ. У Кельтôвъ, въ середнôй Франціи, було пиво ще на сто лѣтъ передъ рождествомъ Христовымъ народнымъ напиткомъ, але высшѣ верствы того народу уживали вже вина. За Цезаря ще не було звѣстно, чи й Германы уживають пива, але вже въ сто пятьдесять лѣтъ пôзнѣйше розповѣдае римскій историкъ Тацитъ, що Германы роблять собѣ якійсь напитокъ зъ ячменю. Здаесь, що навѣть нѣмецка назва на пиво „Bier“, пôшла зъ тыхъ часôвъ вôдъ латиньского слова bibere, що значить „пити“, а такъ само пôвнôчно-германьска, теперь спеціяльно анґлійска назва Ale (читае ся „ель“), пôшла вôдъ латиньского слова oleum (олѣй), може задля того, що декотрѣ роды пива нагадували своею барвою олѣй.

Розумѣе ся, що тогдѣшнѣ пива не могли ще бути такѣ, якъ нинѣ, бо тогды не знано ще хмелю, котрый, якъ здае ся, занесено до захôдной Европы ажь пôдчасъ вандрôвокъ народôвъ изъ всхôдныхъ краѣвъ славяньскихъ, зъ теперѣшнои Россіѣ. Про хмѣлярнѣ згадуе ся першій разъ въ грамотѣ короля Піпина зъ 768 р.

(Дальше буде)

Зъ друкарнѣ З. Ловиньского, подъ зарядомъ В. И. Вебера.